

zemku. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

V projednávaném sporu domáhají se žalobci jednak zjištění, že jim přísluší vlastnictví k polovině přidělového pozemku čis. parc. 2045/13 v B. a dále odsouzení žalované, aby jim podepsala vkladní listinu ohledně poloviny řečeného pozemku. Žalobní žádost opírají žalobci o to, že jim žalovaná, jejich matka, pokud se týče tchýně, polovinu pozemku čis. parc. 2045/13 notářskou smlouvou ze dne 4. září 1924 postoupila a jim do držby odevzdala. Odvolací soud žalobě vyhověl. Přisvědčiti jest však dovolatelce, že neprávem (§ 503 čis. 4 c. ř. s.). Jde, jak řečeno, o pozemek přidělový a podle přidělové listiny mohl, po případě může tento pozemek býti zcizen jen se svolením Státního pozemkového úřadu (§ 23, 37 příd. zák.). Odstupní, jinými slovy, zcizovací smlouva ze dne 4. září 1924 Státnímu pozemkovému úřadu předložena a jím schválena nebyla. Smlouva nenabyla tudíž platnosti, pokud se týče účinnosti a, co se týče odevzdání pozemku žalobcům do držby, bylo odevzdání podle § 18 c) zákona čis. 108/1921 trestné a proto i nedovolené. Bez platného titulu a bez řádného, to jest platného odevzdání se vlastnictví nenabývá (§ 425 obč. zák.) a bez platného titulu není ani nároku na převedení vlastnictví. Žalobní nárok není opodstatněný, a první soud právem jej zamítl. Pro platnost smlouvy a pro nárok na odevzdání, pokud se týče pro oprávněnost žalobního nároku nelze se s úspěchem dovolávati malého přidělového zákona čis. 93/1931, nanejvýš jeho ustanovení v § 2 (4), podle něhož svolení Státního pozemkového úřadu není třeba, jde-li o zcizení s rodičů na potomky s jejich manžely, neboť zákon ten nepůsobí zpět. Že po účinnosti tohoto zákona strany si navzájem projevíly, že na odstupní smlouvě ze dne 4. září 1924 trvají, nebylo tvrzeno a také nevyšlo na jevo.

Čís. 12924.

Společník společnosti s r. o. může žádati jen podíl na zisku podle usnesení společníků o schválení bilance a o rozdělení čistého zisku. Žaloba o vyšší podíl na zisku jest přípustná jen po zvrácení onoho usnesení společníků žalobou podle § 41 zák. o spol. s r. o. za předpokladů tam uvedených. Společník, který se valné hromady zúčastnil a bilanci i rozdělení zisku schválil, nemůže se na společnosti domáhati vyššího podílu na zisku. Lhostejno, že důvěřoval ujišťování jednatele společnosti o správnosti bilance, a proto ji schválil.

(Rozh. ze dne 19. října 1933, Rv II 553/32.)

Žalobce domáhal se na firmě L., společnosti s r. o., zaplacení podílu na čistém zisku 184.273 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud vyhověl odvolání žalobcovu potud, že zamítl žalobní nárok na zaplacení 119.598 Kč jen pro tentokráte.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobcovu.

D ů v o d y:

Žalobce napadá dovoláním odvolací rozsudek jen, pokud jím žaloba o zaplacení podílu na čistém zisku za dobu od 1. října 1925 do 31. prosince 1926 — 64.675 Kč — byla zamítnuta, z dovolacího důvodu § 503 čis. 4 c. ř. s., avšak neprávem. Žaloba tvořící základ souzeného sporu není ovšem přímo žalobou podle § 41 zákona o společnostech s ručením omezeným ze dne 6. března 1906 čis. 58 ř. zák., přes to však rozhodnutí odvolacího soudu jest správné. Žaloba podle tohoto zákonného ustanovení směřuje k tomu, by usnesení společníků bylo prohlášeno za zmatečné z důvodů tam uvedených. V souzeném sporu žalobce takový návrh neučinil a nárok takový nevznosl, nýbrž domáhá se jí, pokud v dovolacím řízení přichází ještě v úvahu, přímo zaplacení 64.675 Kč z důvodu, že čistý zisk firmy L., společnosti s r. o. v M., jejímž žalobce je členem, byl za dobu od 1. října 1925 do 31. prosince 1926 ve skutečnosti větší, než jak byl vykázan v bilanci za rok 1926, schválené ve valné hromadě dne 13. června 1927, a že podíl žalobcův na čistém zisku skutečně dosaženém jest o 64.675 Kč větší, než podíl, jaký mu připadl podle schválené bilance. K odůvodnění svého nároku žalobce, který byl sám jednatelem žalované společnosti, uvedl, že bilanci schválil, poněvadž důvěřoval v ujišťování druhého jednatele Matěje L-a, že bilance jest správná, že však později z posudku znalce účetnictví v trestní věci proti Matěji L.-ovi seznal opak; žalobce ve sporu rozvedl podrobně, které jednotlivé položky nejsou správné a z jakého důvodu, hlavně vytýkal, že různé výdaje vůbec nebyly učiněny nebo nebyly oprávněné a zásoby nebyly dostatečně oceněny. Žalobní nárok jest závislý na otázce zmatečnosti zmíněného usnesení. Společník má za trvání společnosti jen nárok na čistý zisk, vyplývající podle roční bilance; její schválení a rozdělení čistého zisku jest podle ustanovení § 35 čis. 1 citovaného zákona předmětem usnášení společníků. Společník může tedy žádati jen podíl zisku podle tohoto usnesení. Bilance a rozdělení čistého zisku za dobu do 31. prosince 1926 byla valnou hromadou společníků schválena. Aby žalobě o vyplacení vyššího zisku mohlo býti vyhověno, bylo by předem nutno toto usnesení společníků odstraniti. Proti usnesení společníků však zákon jednotlivému společníku poskytuje jen žalobu podle citovaného § 41 jako jediný prostředek (čis. 2276 sb. n. s.). Toho však žalobci nelze použiti, neboť jej zákon přiznává společníku hromady se zúčastnivšímu jen, když dal do protokolu proti usnesení odpor, a vyměřil k podání žaloby lhůtu jednoho měsíce ode dne zápisu usnesení do knihy protokolů. Žalobce však podle vlastního přednesu hromady se zúčastnil a bilanci i rozdělení zisku schválil. Tím padá i žalobní nárok. Okolnost, že žalobce důvěřoval ujišťování jednatele společnosti Metoděje L-a o správnosti bilance a proto ji schválil, nemůže jej podle toho, co shora uvedeno, proti společnosti odůvodniti a to ani z důvodu náhrady škody ani z obohacení.

Čís. 12925.

Odhadní řád (vládní nařízení ze dne 23. června 1933, čis. 100 sb. z. a n.).